

De boekjes van A. HANS worden in alle scholen aanbevolen, omdat zij boeiend en nuttig zijn en aan de kinderen van over land en volk vertellen. Dat veel nummers reeds drie- en viermaal herdrukt worden bewijst hoe A. HANS' KINDERBIBLIOTHEEK overal gevraagd wordt. De meeste verachene boekjes zijn nog verkrijgbaar. Ziehier eenige van de laatste titels:

413. Een Huichelaar. — 414. De erkentelijke Indianenhoofdman. — 415. Onvergetelijke Avonturen. — 416. Een vreemde Nacht. — 417. De hoeve bij de Duinen. — 418. Leo op de Kostschool. — 419. De moedige Padvinder. — 420. De Dragonder van het Uilenhof. — 421. De strijd tegen de Slavernij. — 422. De jonge Alpengids. — 423. Het onverwachte Erfdeel. — 424. De vrijdelde Diefstal. — 425. Op het eenzame Eiland. — 426. In den Sneeuwstorm. — 427. Bluterklaas in den Woonwagen. — 428. Het vuur in den Nacht. Een moedige Knaap. — 429. Het Kerstfeest der Schipbreukelingen. — 430. Voor het Recht. — 431. Het Spook van Sylt. — 432. De dappere Kasteelknaap. — 433. In Duizend Vreesen. — 434. De Toovenares van Diksmuide. — 435. Acht maanden op een onbewoond Eiland. — 436. Ontmaskerd. — 437. Een gestoorde Nacht. — 438. De stem aan de Deur. — 439. Het geheimzinnig bedrijf. — 440. De smokkelaars van Blankenberge. — 441. Een drama aan de grens. — 442. Een Godsoordeel. — 443. De verrader. — 444. Zigeuners op 't Dorp. — 445. Een Rakker. — 446. De dochter van den Indianenhoofdman. — 447. De Smokkelbende. — 448. Het verlaten Schip. — 449. De Werklooze. — 450. De avonturen in de Hooglanden. — 451. De gestoorde Zesdagenkoers. — 452. Uit een Gezin. — 453. Een Smokkelavontuur. — 454. De Weezen van de Beukenharst. — 455. Kars, de Herdershond. — 457. Een angstige Focht. — 458. De verkleede Krijgsmann. — 459. De Heldin van Maestricht. — 460. Een spion verrast. — 461. De Wraak van den Eskimo. — 462. De schoolmeester van Sylt. — 463. Gevangen in het Ijs. — 464. Het Spook van de Steengroeve. — 465. De Grootte Ronde. — 466. Erik, de Cow-Boy. — 467. De Roover uit Eikenloo. — 468. Het Geheim van den Torenkelder. — 469. Lina, de Smokkelaarster. — 470. Tweemaal gered. — 471. De zoon van Keiser Karel. — 472. De Zwarte Vrouw uit den Polder. — 473. Djees, de Schooler. — 474. De Cow-Boy en zijn Zuster. — 475. De Wilde Ridder en het Kind. — 476. Avonturen in de Grot. — 477. De Luchtreiziger. — 478. De Kinderen van den Visscher. — 479. Een vlucht in Rusland. — 480. Het Turfchip van Breda. — 481. Kerstmis in Sneeuw en Ijs. — 482. Een vreemde Oudejaarsavond. — 483. De Tooveres van het Ijs. — 484. Een Cow-Boy in de Gevangenis. — 485. De Jonge Strandlooper. — 486. Een Wonderbare Terugkeer. — 487. Het gestoorde Kamp. — 488. Een blijde Wederkomst. — 489. Het geheim van het Kraalenhof. — 490. De Ridder met het Zilveren Kruis. — 491. De Heldin van den Vuurtoren. — 492. Koning Albert I. — 493. Koning Leopold III. — 494. Het Licht in de Duinen. — 495. Voetballers in Amerika. — 495bis Koning Albert aan den IJzer. — 496. Vaders Vlucht. — 497. Een Martelares. — 497bis Te Marche-les-Dames. — 498. De Jonge Verstekeling. — 499. Ada's Avontuur. — 500. Uit het Leven van A. Hans.

Elke week verschijnt een nieuw boekje.

Vraag ze in de boekwinkels en bij dagbladverkoopers.

PRIJS: 60 CENTIEMEN.

Drukkerij R. Bracke-Van Geert, Wetteren.

De Avonturen van Klaas Wens

Uitgave: A. Hans-Van der Meulen, Contich

De Avonturen van Klaas Wens.

I.

Klaas Wens woonde te Rotterdam, een groote havenstad in Holland. Zijn vader was koopman en had een druk kantoor op de Boompjes, de oude kade aan de Maas. Hij verdiende veel geld en bezat een schoon huis op een der nieuwe lanen.

't Was half Juli en vandaag zou de vacantie beginnen op de middelbare school, die Klaas bezocht. Prijsuitdeeling werd er niet gehouden, maar de jongens kregen een bulletijn. En daarop konden de ouders zien, of hun zoon vorderingen had gemaakt, vlijtig leerde en zich goed gedroeg.

De knapen stonden 's ochtends op de speelplaats, ze hadden nu geen tasch met boeken en schriften. De studie werd immers voor zes we-

ken stop gezet. De meeste leerlingen waren in een blijde stemming. Sommigen echter dachten aan het bulletijn, dat ze straks moesten meenemen naar huis en ze wisten vooraf, dat het slecht zou zijn.

In groepjes spraken de jongens over hun vacantielplannen. Er waren er, die mochten kampeeren op de Veluwe, een groote heide met bosschen en plassen. Anderen hadden al lang een fietstocht beraamd naar Limburg en verder door de Belgische Ardennen. Ze zouden logeeren in jeugdherbergen, of in een tent, welke ze meenamen. Anderen gingen nog verder en spraken over het Groot Hertogdom Luxemburg als of ze er even goed bekend waren als in hun eigen Rotterdam. Er waren er, die een maand in een badplaats van Nederland of België zouden verblijven.

De meeste leerlingen hadden welgestelde en zelfs rijke ouders, die dus een vacatiereis goed konden betalen.

Klaas Wens, die anders veel praats had, zei thans niets, maar hij was jaloersch, nu hij al zijn medescholieren zoo opgetogen hoorde babbelen. Hij zelf behoefde niet op plezier te rekenen. Vader had het gezegd: « Indien uw bulletijn weer slecht is, gelijk den laatsten keer, blijft ge thuis. Als moeder, Gerrit, Marie en Cornelia met mij op reis gaan, doen we u in den kost bij

mijn boekhouder! Ik zal streng zijn; reken er op!

En Klaas wist, dat zijn bulletijn slecht was. Hij had gedurende het schooljaar veel gelanterfant en dus ook gesukkeld in zijn examens. Hij vreesde zelfs, dat hij in de zelfde klas zou moeten blijven zitten. Toch kon hij goed leeren; maar hij las liever over sport, en zwierf ook gaarne aan de haven en babbelde met de matrozen van de booten, die voor zijn vader goederen vervoerden. En een jongen mag wel aan sport doen en naar schepen kijken, maar niet zijn studie verwaarloozen. En nu voelde Klaas spijt over den verloren tijd; dat kon hem echter op het oogenblik niet baten!

De bel klingelde. De leerlingen moesten in de klassen. 't Zou maar een korte schooltijd zijn! Ook de leeraars keken vandaag zeer vroolijk. Zij hadden eveneens reisplannen. En de zon scheen zoo verlokkelijk. Het was prachtig zomerweer, juist geschikt om de school eens te verwisselen voor de open natuur, voor bosch en strand.

Klaas Wens, die zestien jaar was, zat in de tweede klas.

De leeraar deelde eerst het een en ander mee over nieuwe maatregelen voor het volgend schooljaar, maar September leek nog ver af. Hij

wist ook het een en ander over groeipreizen van zijn jongens en gaf hun raad.

Daar trad de bestuurder binnen met een bundeltje bulletijns. En nu was het ineens zeer stil.

— Jongens, zei hij, we zijn over het algemeen zeer tevreden over de tweede klas. Ge hebt goed gewerkt; ieder zal zien op zijn lijstje, waar er nog wat te verbeteren valt. En al gun ik u veel plezier, toch zult ge in de vacantie wel tijd vinden om een zwak plekje te versterken. Te plezieriger begint ge dan het volgend schooljaar. Het spijt me, dat ik van enkele leerlingen geen gunstige getuigenis kan geven. Die kunnen de schade onmogelijk in de vacantie inhalen en daarom moeten ze dit jaar overdoen. Met andere woorden, ze blijven zitten. Ze zullen ook wel niet anders verwacht hebben. Het zijn: Willem Kerlings, Gerard Verdoeven en Klaas Wens. En we weten, dat ze best mee kunnen als ze willen. Het is hun eigen schuld, zoo ze nu een onaangename vacantie krijgen.

De leeraar knikte instemmend.

— Klaas Wens zou zelfs bij de eersten kunnen zijn, merkte hij op.

— Ja, eerlijk gezegd, hij moet zich over den armzaligen uitslag van zijn examen diep schamen, hernam de bestuurder. Wens, ge zijt zestien jaar en ge laat den schoonsten studietijd ongebruikt voorbij gaan. Uw vader, die een der ge-

achte kooplieden van de stad is, zal er veel verdriet over hebben. Denk nu maar eens goed na!

Klaas boog het hoofd. Maar in plaats van echt berouw, was er verbittering in zijn hart. Moest de bestuurder dat alles zoo openlijk voor de klas zeggen! En daar zat Toon Voerens bij, een zoon van een klerk uit vaders kantoor. Wat zou die er thuis lustig over kletsen!

De bulletijns werden uitgedeeld; de bestuurder wenschte de jongens een plezierige vacantie en maande allen aan tot voorzichtigheid en goed gedrag. Hij ging dan naar een volgende klas. De leerlingen bekeken hun lijstje en spraken over de cijfers.

De school duurde nog geen uur. En het jonge volk vertrok opgewekt.

— Laat me uw bulletijn eens zien, zei Piet Haart, een groote jongen tot Klaas Wens.

— O, daar hebt gij geen zaken mee!

— Zijn de cijfers zoo slecht!

— Ik behoef niet te krabbelen als gij. Mijn vader heeft geld genoeg.

— Toe vent, werkt 't volgend jaar eens flink! ried een andere scholier aan, Dirk Vervliet.

— Ik zou al die verwenschte boeken in de Maas willen schoppen! beweerde Klaas. Wat voor onzin moeten we hier slikken!

Dirk Vervliet was een kameraad van Klaas

Wens, ze gingen nu ook denzelfden kant uit gelijk elken dag.

— Als ge wilt, kunt ge toch prachtige examens doen, zei Dirk.

— Altijd dat blokken! Ik werd veel liever zeeman! Michiel de Ruiter en Tromp hebben nooit van hun zesde tot hun twintigste jaar over boeken moeten zitten. Wat kon het hun schelen hoeveel meeldraden een bloem heeft, of dat er twintig graven over Holland geregeerd hebben!

— Ge spreekt daar van twee beroemde zee-lieden uit den ouden tijd. Mijn broer is op de zeevaartschool, zooals ge weet. Hij moet veel studeeren. Het vak is nu heel anders dan drie honderd jaar geleden.

— Wanneer vertrekt gij naar Knokke? vroeg Klaas. Hij wist, dat Dirk Vervliet met zijn ouders en zusters een maand in die schoone Belgische badplaats zouden verblijven.

— Dinsdag, antwoordde de kameraad. We vliegen van hier over Haamstede en Vlissingen naar het Zoute.

— Fijn! Ik kan te Rotterdam blijven brommen en me dood vervelen. Al de vrienden uit de stad! Vader zal me een hoop werk opgeven.

— Maar als ge hem nu eens op uw eerwoord beloofdet, het volgend schooljaar uw uiterste best te doen, dan moogt ge misschien toch uit.

— 't Helpt geen zier! Moeder zou wel toegeven, maar vader niet. Ha, wacht, tot ik hem dat gemeen papier onder de neus leg! Ik zal wel om te beginnen, een paar draaien om mijn ooren krijgen!

— Is het lijstje zóó slecht?

— De leeraars hebben me minder gegeven dan ik verdiende. Ze wilden me pesten.

Dit is de gewone uitvlucht van veel luijaards.

— Dat moogt ge niet zeggen, hernam Dirk. Kom er ruiterslijk voor uit, dat ge de studie aan uw zolen gelapt hebt. Hoe dikwijls wildet ge me meenemen naar de haven of den polder, als ik moest werken! En gij leert een boel gemakkelijker dan ik.

— Ik heb een hekel aan de school!

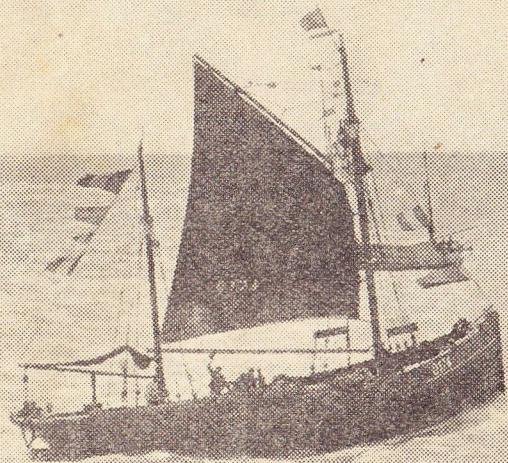
— Maar ge moet toch iets worden! Of zoudt ge als gewoon matroos willen varen?

— Laat ons maar over het heele zootje zwijgen!

— 't Zou toch plezierig zijn, als ge eens naar Knokke kondt komen. We logeeren in het hotel Kronenburg. We zijn er verleden jaar ook geweest. Een fijne badplaats: baden, in een kano varen, zeilen op zee, eens naar Sluis, Kadzand, Oostende of Brugge, fietsen, wafels eten bij Siska, zwerven in bosschen en duinen...

— Ge vertelt dat zeker allemaal om me den drommel in het lijf te jagen! Ik zal uren op mijn

kamer mogen zitten. En dan word ik een tijd in den kost gedaan bij onzen boekhouder, dien idioten Mulders. De vent zal willen optreden als leermeester om mijn vader te believen en me elken

Zeilen op Zee.

dag werk opgeven. Maar hij krijgt last met me, dat verzeker ik u!

— Och, misschien moogt ge toch wel eene week naar Knokke komen! Begin vandaag nog

flink te studeeren dan ziet uw vader dat ge het meent.

— Klets niet! Vader dwingt me heel de vacantie thuis te brommen.

— Nu, onthoud in elk geval: hotel Kronenburg, op den dijk te Knokke!

Klaas trok de schouders op.

— Ik kan het net zoo goed vergeten, beweerdde hij. Prinsenlaan... studiekamer aan den achterkant, dat is mijn adres voor den prachtigen Zomer... En ja, als afwisseling, Winkelstraat, bij onzen boekhouder Mulders. Stuur maar geen prentkaarten, anders vlieg ik wel tegen de muren van mijn gevangenis op!

Weldra moesten de twee vrienden van elkaar scheiden. En Klaas Wens stapte traag door de drukke straten naar huis.

« Vacantieartikelen » las hij op een groot papier voor een winkelraam en binnen stonden er veel koopers.

— Allemaal gelukkige menschen, bromde hij.

Maar nog wilde hij niet tot het besef komen, dat het alleen zijn eigen schuld was, zoo hij niet tot die gelukkigen behoorde. Hij voelde nijd tegen de school en tegen zijn vader. Had hij gedurfd, hij zou zijn bulletijn verbrand hebben!

Eindelijk kwam hij thuis. Zijn zusters Marie en Cornelia, veertien en twaalf jaar oud, hadden ook al vacantie. Zij behoefden zich over hun

bulletijn niet te schamen. Gerrit, een broer van negentien werkte bij vader op het kantoor na flink gestudeerd te hebben op de handelsschool.

Marie had de deur opengedaan.

— Vader is thuis, zei ze tot Klaas.

— Nu al?

— Ja, hij is vroeger gekomen om uw lijstje te zien. Hoe is het?

— Slecht!

— Maar moogt ge toch over gaan?

— Neen.

— Wat, blijven zitten?

— Een idiote vraag. Als ik niet mag overgaan blijf ik natuurlijk zitten! Of vader moest me van die verwenschte school afnemen?

— Ga maar gauw in de kamer!

Mijnheer Wens was een statige deftige man, met een wat streng uitzicht. Zijn vrouw, een lieve goedhartige dame, wachtte met hem op de komst van Klaas. Beiden voelden zich zeer bekommerd om de houding van den onwilligen knaap.

Klaas trad binnen.

— 't Duurt lang, eer ge hier zijt, sprak de heer Wens. Een kwartier geleden kwam Piet Haart al voorbij. Ge brengt ons natuurlijk geen goed nieuws?

Klaas haalde zijn bulletijn uit den zak.

— Zeg me maar eerst of ge van klas moogt verhoogen? hernam zijn vader.

— Neen!

— Bijven zitten!

En plets, Klaas kreeg een ferm draai om de ooren.

— O, jongen, ge moet blijven zitten! kloeg zijn moeder ontsteld.

— Luiard! Het is een schande! voer de heer Wens kwaad uit. Kunnen leeren en niet willen! Aan niets denken dan voet- en korfbal, renners en vliegers! Aan boord van een boot den grooten heer uithangen, den zoon van den koopman, dat kunt ge! Maar op school aan de staart!

Mijnheer Wens vouwde het bulletijn open. Het hoogste cijfer dat een leerling voor een vak kon behalen was 10. En nu las de vader op smadelijken toon: drie, vier, twee, vijf, vier, drie, zes, vier...

— Zes is het hoogste cijfer. Even voldoende voor een paar vakken. En de rest onvoldoende of slecht, vervolgde hij. Ik moest dit papier op uw rug spelden en u zoo door de stad laten wandelen. Ge wilt dus niet leeren! De heele vacantie blijft ge thuis en in de weken, dat wij weg zijn, stop ik u bij Mulders. Ik heb het u voorspeld. Als de anderen werkten, liept gij te spelen gelijk een kleine jongen of te zwerven als een vagebond. Nu die anderen vrij zijn, zult gij lee-

ren! En helpt het nog niet, dat gaat ge naar de strengste kostschool van het land. Tot Kerstmis wil ik nog geduld hebben! En nu naar uw kamer voor heel den dag!

Klaas had zelfs de gelegenheid niet beterschap te beloven. Op de trap ontmoette hij zijn jongste zuster Cornelia.

— Is het waar, moet ge blijven zitten? vroeg ze.

— Laat me gerust! snauwde Klaas.

— O, waarom doet ge dan toch niet uw best op school?

— Moet ik u van al de treden gooien! Ge hebt u niet met mijn zaken te moeien! Ik leer niet en zal nooit leeren!

Klaas bleef dus verbitterd. De dienstbode bracht zijn eten boven.

— Smijt gerust dien rommel door het raam! bromde de knaap.

— Ik zal het bord hier neerzetten; straks smult ge alles wel op! verzekerde Kaatje.

— Waarom geeft ge me niet liever droog brood en water, zooals alle boeven krijgen!

— Ik doe, wat mevrouw beveelt. O, waarom leert ge toch niet beter!

— Wilt ge me ook de les lezen? Zal de heele buurt over me babbelen, misschien?

— O, neen!

— 't Kan me anders niets schelen. Gij waart

op school zeker altijd nummer één. Ik merk het, als ge in een boek zit te lezen met bibberende lippen, een half uur over elk woord.

— O, jonge heer, had ik maar langer mogen leeren! Maar bij ons thuis was er geen kans op. Vroeg de deur uit, om wat te verdienen!

— Verveel me niet met uw geklets en hoepel op!

Kaatje schudde het hoofd en ging heen. Ze diende hier al zes jaar en woonde gaarne bij de goede mevrouw Wens.

Klaas keek eerst zoo nijdig als een spin naar 't vleesch, de aardappelen en boontjes, maar tien minuten later was het bord toch leeg. In een prijskamp van eten zou hij wel bij de eersten geweest zijn. Maar voor dat gaf men op school geen cijfer.

Klaas zat hier te midden van zijn boeken, doch hij deed er geen enkel open. Hij gooide zelfs een Nederlandsche spraakkunst van de tafel op den grond. Hij keek in den tuin, waar een schat van bloemen prijkte tusschen planten en boomen.

Nu zouden medescholieren hun rijwielen vol pakken om morgen te vertrekken. Anderen waren misschien al aan het zeilen op de Maas. Adriaan Van Dieren mocht met zijn grooten broer en een visscher een boottocht doen naar de Nederlandsche en Zeeuwsche eilanden. Ze ankerden

vanavond voor Den Briel. Hoe heerlijk frisch moest het op het water zijn... en ook er in! Zwemmen kon Klaas als een visch.

Hij zat op zijn kamer te kniezen. Tegen half zeven kwam zijn oudere broer Gerrit bij hem.

— Ik wensch u geluk met den prachtige uit-slag van het examen, zei hij.

— Houd uw eigen voor den gek! snauwde Klaas.

— Ge hebt het schoon geleverd! Ge studeert zeker voor rentenier.

— Zijn het uw zaken?

— Jawel! Meent ge dat ik het later prettig zou vinden een armen luien broer te moeten onderhouden? Denk aan Michiel Bauwens. Die wilde in zijn jongen tijd ook niet leeren. Zijn broer heeft een prachtige winkel. En Michiel dwaalt door Rotterdam op afgetrapte schoenen, en is eigenlijk een bedelaar, die strijken en dan-ken moet als oude kennissen hem wat in de hand stoppen.

— O, wat zijt ge een ernstige leermeester voor mij! Ge denkt zeker zoo te mogen preeken, omdat ge een beetje bij vader op het kantoor krab-belt!

— Ik weet, dat ik toch al mijn kost waard ben en vader heel veel help.

— 't Braaf zoontje!

— Huichelen heb ik nooit gedaan. Het is

niet zoo moeilijk, eenvoudig zijn plicht te ver-vullen. Gij bederft de stemming in huis. Moeder heeft roode oogen van het schreien en vader spreekt van bedruktheid haast geen woord.

— Hoe overdreven! Omdat een bulletijn eens tegen valt!

— Neen, Klaas, maar omdat ge onwillig zijt! Vader en moeder denken aan uw toekomst. Ge moogt studeeren voor zeeofficier, dokter, advo-kaat, wat ge wilt! En ge kunt goed leeren, beter dan ik. Waarom dan uw tijd verliezen! En nu zit ge heel de vacantie gevangen.

— Dat is onrechtvaardig genoeg!

— Neen!

— Schei nu uit met uw gezanik; praat an-ders tegen die kast, ik luister toch niet meer!

En Klaas draaide zijn broer den rug toe en keek door het raam.

— 't Is te hopen, dat ge eindelijk tot inkeer komt, zei Gerrit. Denk tenminste eens na!

Hij verliet de kamer.

Na het avondeten verscheen mijnheer Wens. In de kast stonden ook prachtige leesboeken. De ouders gaven die gaarne aan hun kinderen ten ge-schenke.

Mijnheer Wens nam ze nu van de planken.

— Die berg ik elders weg, zei hij. Ge houdt hier alleen uw studiewerken. En elken dag krijgt ge van mij een taak op. Ik wil nog geduld too-

nen, maar denk aan de kostschool! Nu kunt ge beneden eten en dan een uurtje in den tuin wandelen vóór 't slapen!

II.

Elken dag zat Klaas op zijn kamer te schrijven en te leeren. Hij mocht een paar uur in den hof, want de heer Wens dacht ook aan zijn gezondheid. Ondanks zijn zeer drukke zaken, zag de koopman iederen avond het werk van zijn zoon na.

Zoo werd het begin Augustus. De ouders, Gerrit, Marie en Cornelia zouden thans een reis doen langs den Rijn. Kaatje, de dienstbode, ging met vacantie naar haar ouders op het eiland Voorne. Het kantoor bleef onder het bestuur van den heer Mulders, den bekwamen boekhouder. Hij kon elken dag met zijn patroon telefoneeren over de zaken.

Moeder had voor Klaas ten beste gesproken. Als ze hem toch maar eens mee namen! Maar vader wilde er niet van hooren.

— Nu geef ik niet toe, zei hij. Ik houd streng de hand aan mijn besluit. En Klaas blijft te Rotterdam bij mijnheer Mulders.

Moeder pakte een valies met linnen en kleeren in en Klaas moest de noodige boeken naar

zijn kosthuis brengen. Hij was nog te verbit- terd om zelf aan vader verzachting van zijn lot te vragen.

— Bah, ik wil niet mee, om zeker elken dag nog als een bestrafden jongen vermaand te worden! had hij tot Marie gezegd.

Moeder bracht hem weg.

— Ik zal op de reis geen plezier hebben, zei mevrouw Wens. O, wees nu toch een gewillige jongen!

— Vader doet net als een tiran, antwoordde de knaap brutaal.

— Stil toch! Uw vader meent het zoo goed.

— Ja, dat merk ik! Hij kon me evenwel in de gevangenis laten stoppen.

— Ik bid God, dat Hij uw hart moge veranderen! Kom tot inkeer en zie in, dat gij alleen misdoet. Bij u ligt de schuld.

Mulders woonde met zijn vrouw in een kleine, doch nette woning. Ze hadden geen kinderen. Een kamer was klaar gemaakt voor den zoon van den patroon. Klaas moest er studeeren en ook slapen.

— En hij eet bij u aan tafel. Ge doet niets bijzonders voor hem gereed. Ge behoeft hem niet als een jongen heer te behandelen, had de koopman tot zijn boekhouder gezegd.

Mevrouw Mulders wilde eens gemoedelijk

met Klaas praten, toen deze den eersten morgen al vrij laat opgestaan was.

— Jonge heer, zei ze, ik heb u drie keer geroepen. Uw vader zei, dat ge om zeven uur beneden moest zijn.

— Tut, tut, vader rijdt op 't oogenblik plezierig naar Keulen... en ik doe wat ik wil, beweerde Klaas.

Mevrouw Mulders keek hem verschrikt aan.

— Mijn man moet alle dagen aan den telefoon zeggen hoe ge het maakt, vervolgde ze.

— Dat kan me geen zier schelen, als hij voor verklikker wil spelen! Binnen een paar jaar kom ik ook op het kantoor en dan zal ik het Mulders inpeperen.

— Ge weet niet, hoe dwaas ge praat, zei de vrouw, nu verontwaardigd.

— Geen preekerij! Zorg liever dat mijn thee warm is. Bah, 't is net gootwater! Ha, denkt Mulders, dat hij mij in die veertien dagen zal kojeneeren? Dan vergist de vent zich deerlijk.

— Meen niet, dat ge baas zult spelen over mijn man!

— Maar hij ook niet over mij!

— Hij zal u dwingen te gehoorzamen. Daar ligt een papier waarop staat, wat ge te doen hebt vandaag.

— Steek het gerust in de kachel!

— Maar jonge heer, wees nu toch braaf! Dan zal mijnheer Wens tevreden zijn!

— Houd op met uw gezanik! Denkt ge, dat ik naar de pijpen dans van een kerel, die blij mag zijn, zijn kostje op ons kantoor te verdienen.

— Mijn man is al vijf en twintig jaar bij uw vader en wordt door mijnheer zeer geacht.

— Nu dan kan vader hem met Nieuwjaar een paar gulden fooi geven, maar ik laat me hier niet als een klein kind behandelen. Prent dat goed in uw hoofd!

— Ge zoudt beter doen met goed te leeren dan u zoo verwaand aan te stellen!

— Met mijn leeren hebt ge niets te maken! Vreet dit oudbakken brood zelf! Ik ben beteren kost gewoon.

Klaas sprong op en nam zijn pet. Het ontbijt was heel goed, maar de jongen gunde zich geen tijd om te eten. Toen hij zoo even opstond en de zon heerlijk zag schijnen, had hij een plan gemaakt. En hij wilde dit nu uitvoeren.

— Gaat ge de straat op? vroeg mevrouw Mulders, weer ontsteld.

— Natuurlijk! Ik zit hier niet uit te drogen als een stokvisch.

— Ge moogt een uurtje in den tuin.

— Noemt ge dat koertje met tien grasspriet-

jes en twee bloemen een tuin? Ik trek eens lekker naar Hillegersberg.

— Ge moogt niet!

— Houd me eens vast!

Klaas lachte spottend.

— Tot ziens hoor! En berg mijn boeken gerust in een kast! riep hij nog, toen hij door de gang weg liep.

Zijn ouders waren voor veertien dagen op reis.

— En nu neem ik ook vakantie, had Klaas besloten. Dirk zal vreemd opkijken, als hij me te Knokke ziet. Hotel Kronenburg, goed, dat ik het onthouden heb.

Toen hij uit de ouderlijke woning moest verhuizen, had Klaas acht gulden spaargeld bij zich gestoken, met het voornemen toch te Rotterdam eens uit te gaan tijdens vaders afwezigheid. Maar nu wilde hij verder.

Acht gulden was niet veel, om heelemaal naar Knokke in België te reizen.

— Ik zal er toch wel komen, meende de deugniet. Als Mulders me mist, zoekt hij me te Hillegersberg, juist aan den verkeerden kant van de stad. Ik pik een vrachtauto op, aan den anderen kant op den Dordtschen straatweg. Dat is de richting naar België. Te Knokke maak ik den vader van Dirk wijs, dat ik mocht komen, omdat ik al veel gewerkt heb. En hij zal het hotel

wel betalen, of hij kan de onkosten aan vader terug vragen. O, het mag daarna donderen over mijn kop zooveel het wil, maar ik heb de pret dan toch gehad! En moeder zal nooit willen, dat vader me in een kostschool stopt. Ik laat me niet als een boef behandelen voor een onnoozel bulletijn!

Klaas stapte op een tram en reed over de Maasbruggen de stad uit. Na een tijd stond hij op den drukken steenweg naar Dordrecht, waar veel auto's en vrachtwagens reden. De knaap stak herhaaldelijk de hand uit, maar niemand hield stil. Hij wandelde voort. Aan een gesloten overweg moest het verkeer stoppen.

Klaas zag een vrachtwagen, waar alleen een chauffeur op zat. Er was een plaats vrij.

— Waar rijdt ge heen? vroeg de jongen.

— Naar Breda! klonk het.

— Mag ik mee?

— Wat moet ge ginder doen?

— Ik wil eens naar België, maar ik moet zien een auto op te pikken. Toe neem me mee... ik heb geld voor sigaren en een glaasje bier.

— En voor het veer te Zwijndrecht en aan den Moerdijk?

— O, ja!

Klaas toonde zijn guldens.

— Nu, stap dan maar op, hernam de chauffeur, die toch erg dwaas handelde, om zoo maar

een knaap naar het Zuiden van het land mee te nemen.

Blij klom Klaas in de stuurkabiën.

— Dus ge gaat op reis? vroeg de man naast hem.

— Ja. Ik heb goed geleerd op school en vader zei: « Trek er nu maar eens uit » loog de deugniet. Ik ben niet zoo gek om mijn lieve geld aan den trein te geven. En 't is veel prettiger op zoo'n vrachtauto.

— Dat zoudt ge niet meer zeggen, als ge er elken dag op zat. En waar wilt ge heen? Naar Antwerpen?

— Ja, en Brussel.

— En zoo alleen?

— Kameraden zijn er op de fiets heen. Ik houd niet van dat trappen. Ik vind ze ginder.

De overweg was open en de auto's reden voort. Aan het veer te Zwijndrecht tracteerde Klaas den chauffeur met een glas bier en kocht hij sigaren. De auto werd overgezet en schokte dan door Dordrecht.

Nu volgde er een lange weg die uitliep op een breed water, het Hollandsch diep. Er ligt daar wel een brug voor den trein, maar niet voor auto's. Deze worden met een boot overgezet. (1)

(1) Men is daar nu aan den bouw van een brug voor het verkeer begonnen.

Klaas leunde over de verschansing.

— Dat is hier een groot water, hé, zei de chauffeur.

— Ik geloof het wel, over vijf honderd jaar zijn er zeventig dorpen verzonken bij een overstrooming.

Dat had Klaas uit de geschiedenis onthouden. Maar de chauffeur wist het zoo goed als hij, want hij voegde er bij:

— Niet hier alleen. Ook aan den overkant van de spoorbrug, waar op vele eilandjes zoo veel riet en lisch groeit, dat men het de Biesbosch noemt. Maar al veel dorpen werden nadien droog gemaakt en herbouwd.

De boot legde aan te Moerdijk en nu moest de auto nog een twintig kilometer rijden alvorens Breda te bereiken. In deze stad tracteerde Klaas nog eens. Hij kocht een paar broodjes en dan wilde hij een vrachtauto zoeken die naar Zeeland reed. Hij ging op den weg naar Rozendaal staan. En na en half uur kreeg hij een plaatsje op een vrachtwagen, die naar Vlissingen moest. Het was een lange rit, eerst door Rozendaal en Bergen op Zoom en dan door het schoone eiland Zuid-Beveland.

Weer vertelde Klaas, dat hij naar België mocht.

— Maar hebt gij een bewijs van Nederlandschap om over de grens te geraken? vroeg de chauffeur.

— Wat is dat?

— Wel, zooveel als een paspoort, ge moogt zoo maar niet in een vreemd land. Ge hebt dat dus niet. O, ga 's avonds stil op een eenzaam plekje België in! Ge vraagt dat aan den een of ander in het laatste plaatsje van Nederland. Ik kom daar ook wel eens met mijn wagen.

De chauffeur gaf nog al uitleg en Klaas luisterde gretig. Het leek hem zoo avontuurlijk en wat zou hij veel kunnen vertellen op school! Jammer, dat er voor zoiets geen cijfers werden gegeven!

't Was zes uur toen Klaas te Vlissingen van de vrachtauto stapte. Hij wist, dat hij nu met de boot over de Wester-Schelde naar Breskens moest. Hij diende dus weer wat van zijn geld uit te geven.

't Was een prachtige vaart op den breeden stroom. Vlissingen zakte weg met zijn torens, zijn kranen, zijn molens en de huizen op den Noordzeeboulevard. Klaas zag ook de duinen van het eiland Walcheren.

En de oever van Zeeuwsch-Vlaanderen naderde. Te Breskens stond een tram klaar voor Knokke. En Klaas besloot mee te rijden tot aan de Belgische grens. Dan kon hij vanavond er nog wel over geraken. Zoo kwam hij te Retranchement aan, het laatste Nederlandsch dorp. Och, men was in het zomerseizoen niet zoo streng op

paspoorten. Elken dag wandelden en fietsten toeristen over en weer. Klaas meende, dat hij nu geheimzinnig moest doen. Hij stapte langs een kanaaltje, dat in de richting van de duinen liep. Daar naderde een man, zeker een arbeider uit de streek. En Klaas besloot hem eens aan te spreken.

— Hoe kan ik in België geraken? vroeg hij.

— België? Wel, ge zijt er maar een paar minuten af, daar over de vaart.

— Ja, maar ik heb geen paspoort en ik kan toch politie ontmoeten.

— Wie zijt ge dan? vroeg de man.

Klaas dischte weer zijn leugen op. De man keek hem eens goed in de oogen.

— Ja, de gendarmen zouden u bij de kraag kunnen pakken, hernam hij. Weet ge wat, ga met mij meel straks breng ik u over de grens. 't Zal gauw donker zijn.

Klaas wantrouwde den kerel een beetje, maar hij durfde niet te weigeren. De man bracht hem in een huisje, waar hij alleen scheen te wonen. Hij sneed een paar boterhammen en schonk bier in. Klaas at smakelijk, want hij had honger. 't Schemerde al en dan kroop de duisternis door de ruitjes naar binnen.

— Luister, zei de man, ik moet een paar pakken naar Knokke brengen. Ge kunt me helpen dragen en dan raakt ge zonder moeite over de

grens. Het zal wel een uur of twaalf zijn, maar de hotels zijn ginder heel den nacht open.

Klaas had dikwijls van grenssmokkelaars gelezen en nu werd hij ongerust.

— Moet ik helpen smokkelen? vroeg hij.

— Ja. O, het is niets! Als ge zonder paspoort over de grens wilt, smokkelt ge immers ook; dan smokkelt ge u zelf! Wees niet bang. 't Is een plezierreisje; als ge me helpt, spaar ik een tocht uit.

— En wat brengt ge over?

— Genever!

Klaas dacht wat na; en hij vond het avontuur wel romantisch. O, hij zou veel kunnen vertellen aan de kamaraden! Soms kwam het beeld van zijn ouders hem voor den geest; het was vandaag al meer gebeurd. Doch Klaas trachtte de stem van zijn geweten te smachten.

— 't Is goed, ik ga met u mee! zei hij.

En toen kreeg hij nog een glas bier. Uit een hol in den grond haalde de man steenen kruikjes, die vol genever waren. Hij wikkelde ze in linnen zakjes, vier te gelijk en bond die dicht. Zoo maakte hij twee vrachten gereed, een voor Klaas en een voor hem. In spanning wachtte de knaap het uur van het vertrek af.

III.

Twee Belgische tolbeambten trokken voorzichtig langs een korenveld. Een van hen hield zijn revolver gereed. De mannen wisten, dat Dolle Pier tegenwoordig druk smokkelde en de kerel had al verscheidene malen gezegd, dat hij liever een douanier omver zou schieten dan zich over te geven. Ieder aan de grens kende hem als een gevaarlijken deugniet.

De tolbeambten waren op hun hoede. Toen ze een half uur gepatroeljeerd hadden, zei er een:

— Ik hoor iets!

Ze legden zich neer en wachtten. En eindelijk bemerkten ze twee gedaanten, twee smokkelaars!

De douaniers sprongen recht.

— Halt! riepen ze.

De grootste der smokkelaars verdween in een graanstuk. De ander bleef staan en gilte van schrik. Een der tolbeambten greep hem vast; de tweede trachtte den gevluchten kerel te achtervolgen, maar Dolle Pier was hem te vlug af en ontsnapte. Zoo raakte Klaas Wens gevangen. Hij stond daar te beven, met de zakjes kruiken op zijn borst en rug.

— Ik ben geen smokkelaar! riep hij schreiend uit.

— Wat hebt ge daar mee? vroeg een der douaniers.

— Genever! Maar ik draag de kruikjes voor dien vent. Ik ken hem zelfs niet. Hij zou me den weg wijzen naar Knokke.

— Kom mee!

De ambtenaren leidden Klaas Wens naar het kantoor. Daar zagen ze, dat de jongen netjes gekleed was en voorzeker tot een welgestelde familie moest behooren. Klaas vertelde nu alles naar waarheid. Hij moest den nacht in een kamertje doorbrengen. Slapen deed hij niet. Met schrik dacht hij aan de gevangenis. O, lag hij nu maar te bed in het huis van mijnheer Mulders! Hij moest eens veroordeeld worden tot verblijf in een verbeteringsschool! Hij, de zoon van koopman Wens! Van alles spookte hem door het hoofd.

Eindelijk werd het dag. Klaas kreeg een kom koffie en een paar boterhammen. Hij moest nog een heelen tijd in het kamertje blijven. Eindelijk werd hij door een overste ondervraagd en weer vertelde hij oprecht alles, wat er gebeurd was.

— Ge hebt u in schoone avonturen gestoken, zei de overste.

Er kwamen gendarmen, die Klaas naar Knokke brachten. Diep beschaamd deed de knaap zijn intrede binnen de vroolijke badstad. Nu moest Dirk hem eens zien. Klaas werd in een gebouw

opgesloten. Wat schreide hij daar! Meer dan een uur verliep. Toen trad de kommandant binnen met een heer. En Klaas herkende mijnheer Vervliet, den vader van zijn vriend Dirk.

— Gij hier, Klaas! zei de heer Vervliet.

De knaap sloeg de oogen neer en begon weer te schreien. Dan deed hij opnieuw zijn verhaal.

— Ge ziet, wat er van komt, als ge zoo uw eigen wil uitvoert, zei de heer Vervliet. Gelukkig mag ik u meenemen en zal deze zaak geen erger gevolgen voor u hebben. 't Had slechter kunnen afloopen.

— Eigenlijk moest ik u naar de gevangenis te Brugge laten brengen, sprak de kommandant der gendarmen. En dan zoudt ge voor het gerecht verschijnen. Maar ge zijt dwaas in dat smokkelavontuur geloopen. Manneke toch, ge waart met den slechtsten kerel van de streek op gang, een, die een moord zou durven doen.

Mijnheer Vervliet nam Klaas mee naar het hotel maar liet hem niet toe met Dirk en de andere kinderen te spreken. Hij telefoneerde naar den heer Mulders, die een angstigen nacht doorgebracht en reeds de Rotterdamsche politie gewaarschuwd had.

De boekhouder vroeg aan den heer Vervliet Klaas terug te sturen met het vliegtuig, dat tegen den avond van Knokke-Zoute naar Rotterdam

vloog. Mijnheer Mulders kon zelf niet verletten, om den knaap te komen halen in België; hij zou hem op het vliegplein afwachten.

Klaas moest op een bovenkamer eten. En voor 't eerst van zijn leven deed hij dan een luchtreis, maar hij had geen plezier.

Te Rotterdam, aan de Waalhaven, stond de boekhouder.

— Ge hebt prachtige streken uitgehaald, zei hij. Ik moest vanmorgen aan uw vader telefoneren, dat ge verdwenen waart. Hij komt straks met de familie terug. Uw ouders, broer en zusters zijn natuurlijk doodelijk ongerust. Hun reis is ook bedorven.

Klaas moest alles vertellen; hij had nu geen praats meer. Zoo kwam hij in het huis van mijnheer en mevrouw Mulders terug. Een uur later verschenen daar zijn ouders, Gerrit, Maria en Cornelia. O, wat waren ze blijde, toen ze dadelijk hoorden, dat Klaas terecht was! En nogmaals vertelde de jongen zijn wedervaren. Toen kreeg hij een ferm pak slaag. De familie begaf zich naar huis.

— Ge hebt al de genoegens van uw moeder, uw broer en zusters bedorven, zei de heer Wens. We zijn een nachtje aan den Rijn geweest. Vanochtend hoorden we dat nieuws van uw vlucht. O, uw moeder is ziek van angst. Welk een terugreis was het voor ons!

Klaas zei, dat hij veel berouw had.

— — — — —
Een paar dagen later vertrok mevrouw Wens met Gerrit, Marie en Cornelia naar een badplaats in de buurt, Katwijk aan Zee. Ze deed het voor de kinderen.

Mijnheer bleef thuis met Klaas, die elken dag op het kantoor moest studeeren. Vader en zoon gingen bij mevrouw Mulders eten; ze sliepen in de eigen woning. Zoo wilde de heer Wens nu zelf zijn vacantie opofferen om zijn zoon te bewaken.

Klaas studeerde hard. Hij begreep thans, dat hij het te bont had gemaakt.

Vader sprak weinig met hem. Toen de familie van zee terug keerde, zeiden de ouders niets van hun verdere plannen met Klaas.

In begin September deelde de heer Wens zijn jongsten zoon mee, dat hij op een strenge kostschool te Arnhem zou geplaatst worden.

O, toen smeekte Klaas weer naar zijn vroegere school te mogen gaan! Hij verzekerde, dat hij flink zou leeren. Maar zijn vader liet zich niet vermurwen. Hij was te veel geschrokken van die halsstarrigheid en brutalen durf!

En half September bracht de heer Wens Klaas weg. Dat was anders dan over avonturen te bluffen tot kamaraden!

Klaas zou het trouwens niet verteld hebben,

dat hij zich had laten bedriegen door een gemeenen kerel als Dolle Pier. En Dirk Vervliet moest van zijn vader over het gebeurde zwijgen.

Het duurde lang, eer Klaas het wat gewoon werd op de kostschool. Hij is er nu nog en leert goed, in de hoop, na een paar jaren weer op een Rotterdamsche school te mogen gaan.

E I N D E.

Nr 523 heet:

« *DE ONDERGANG VAN VREMDIJKE* »,

een dorp, dat ten Noorden van het Meetjesland lag, bij Bouchoute en Filipinne en in de Braakman verzonken is.